

JANITA

DATUM NAROZENÍ

17. 10. 2004

MÍSTO NAROZENÍ

PINNAWALA, SRÍ LANKA

DRUH

SLON INDICKÝ

POČET DĚTÍ

2 (MAXMILIÁN A AMALEE)

V PRAŽSKÉ ZOO

OD 7. 10. 2012

TAMARA

DATUM NAROZENÍ

23. SRPNA 2005

MÍSTO NAROZENÍ

PINNAWALA, SRÍ LANKA

DRUH

SLON INDICKÝ

POČET DĚTÍ

2 (RUDOLF A LAKUNA)

V PRAŽSKÉ ZOO

OD 7. ŘÍJNA 2012

MAXMILIÁN

DATUM NAROZENÍ

5. 4. 2016

MÍSTO NAROZENÍ

ÚDOLÍ SLONŮ, PRAHA-TROJA

DRUH

SLON INDICKÝ

VÁHA PO NAROZENÍ

104 KG

JMÉNO MATKY

JANITA

JMÉNO OTCE

MEKONG

RUDOLF

DATUM NAROZENÍ

7. 10. 2016

MÍSTO NAROZENÍ

ÚDOLÍ SLONŮ, PRAHA-TROJA

DRUH

SLON INDICKÝ

JMÉNO MATKY

TAMARA

JMÉNO OTCE

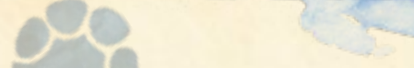
ANKHOR

MLSNÁ MAMINKA Z ÚDOLÍ SLONŮ

V pražském Údolí slonů je stádo tvořeno dvěma staršími samicemi Gulab a Shanti (příčemž Gulab je dominantní vůdkyně), mladými slonicemi Tamarou a Janitou, jejich dvěma syny Maxmiliánem a Rudolfem a nejnovějšími přírůstky – dvěma sloními holčičkami.

Ze Srí Lanky pochází nejen Tamara, ale i Janita, která je z této dvojice slonic ta starší a větší. Narodila se 17. 10. 2004 v Pinnawale a do Prahy se dostala 7. 10. 2012. Po příjezdu působila sice klidněji než její družka Tamara, ale přesto s ní bylo překvapivě těžší porřízení. Janita je povahově vyrovnaná a sebevědomá slonice, která však zpočátku reaguje na nové věci ostražitě a s nedůvěrou. Po překonání počátečních zábran a odmítání ale vždy nakonec zjistí, že se vyplatí s chovateli spolupracovat. Poté co danou věc přijme za svou, se ukáže jako mírná a spolehlivá. Janita si rychle zvykla na nové prostředí i chovatele a brzy se naučila poznat, který z nich mívá v kapse něco dobrého. Ze všeho nejraději má jablka a banány, sloni však dostávají ovoce jen jako příležitostnou odměnu. Potravu přijímá rychle, někdy až hltavě. S velkou chutí žere větve, především dub, buk či habr. Velice ráda se koupe a potápí.

V roce 2014 se Janita spářila s tehdejším samcem Mekongem. Chovatelé si nedělali velké naděje, že by zabřezla, protože byla na samém prahu pohlavní dospělosti. Proto byli všichni příjemně překvapeni, když se březost potvrdila. Během září 2014 chovatelé zaznamenali zvětšování mléčných žláz a v prosinci, na základě hodnot progesteronu v krvi, získali stoprocentní jistotu, že je Janita březí. Období březosti bylo pečlivě monitorováno, ale naštěstí probíhalo standardně.

Chovatelé společně s kurátorem a veterinářem vypracovali podrobný plán celého průběhu porodu, aby eliminovali co nejvíce rizik, která u prvního porodu slonic hrozí. Samotný porod nastal 5. dubna 2016 (byl to 639. den březosti). Většina porodů se odehrává v brzkých ranních hodinách a nejinak tomu bylo i tentokrát. V pondělí 4. dubna klesla hladina progesteronu na nulovou hodnotu, takže chovatelé věděli, že porod nastane v nejbližších dnech. V noci ze 4. na 5. dubna chování Janity nijak nenasvědčovalo, že by se schylovalo k porodu. Přesto chovatelé ve 2.45 hodin zaznamenali první kontrakce. Janita byla oddělena do porodního boxu a přesně ve 3.01 hodin nastal dlouho očekávaný okamžik – narodilo se první skutečně pražské sluně. Po krátké kontrole, ošetření a zvážení sluněte Maxmiliána (104 kg) chovatelé přistoupili k postupnému navykání Janity na novorozeného potomka. Vše probíhalo velmi hladce.

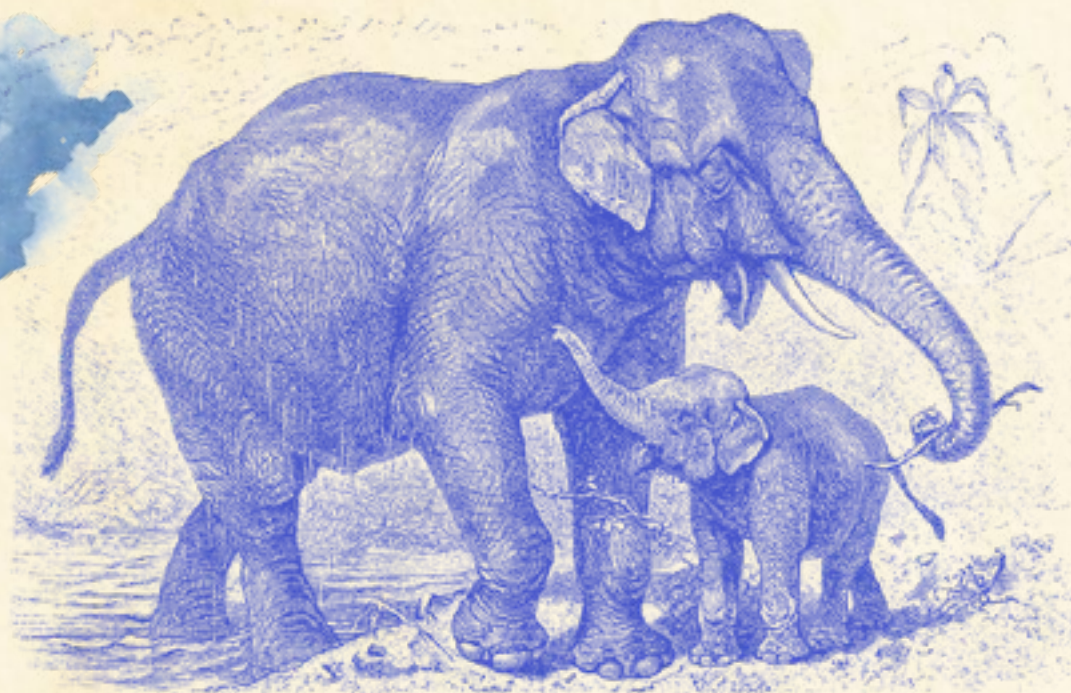
Z Janity se postupně stala vzorná a svědomitá matka. V dalších dnech se matka i mládě postupně seznamovaly s dalšími slonicemi – nejprve s Tamarou, poté s Donnou a Sitou (ty už ale v pražské zoo nejsou) a nakonec s Gulab a Shanti.

DVOJNÁSOBNÁ MAMINKA Z ÚDOLÍ SLONŮ

Tamara pochází také ze srílanské Pinnawaly a narodila se v roce 2005. V době svého příjezdu do Prahy nebyla ještě pohlavně zralá. Pohlavní cyklus se jí nastaroval asi po necelém roce a půl. V té době v pavilonu slonů žil ještě samec Mekong, který ale o Tamaru nikdy neprojevoval zájem. Její příležitost tak nadešla až s příchodem nového sloního samce Ankhora v létě roku 2014.

První říje, které mohli v zoo využít a spojit Tamaru s Ankhorem, připadla na dobu před Vánocemi. V tomto ročním období sloni tráví většinu času uvnitř pavilonu, proto ošetřovatelé hodně přemýšleli, zda Tamaru s Ankhorem ve vnitřním prostoru spojit. Vzhledem ke zkušenostem Ankhora jako chovného samce a s přihlédnutím k jeho mírné povaze se ale nakonec rozhodli, že jim nebudou bránit. Toto rozhodnutí se ukázalo jako správné, Anchor se s Tamarou opakovaně pářil. Teprve po čtyřech měsících mohli ošetřovatelé na základě krevních rozborů s určitostí oznámit, že hned první páření bylo úspěšné a Tamara je březí.

Během březosti bylo nutné sledovat Tamařinu hmotnost a dbát na co nejmenší váhové přírůstky. Takové opatření je nutné nejen kvůli slonici, ale i proto, aby mládě nebylo příliš velké a při porodu nevznikly problémy. Tamara porodila v pátek 7. října 2016 po osmé hodině večer. Byla březí 658 dnů a její porod chovatelé již očekávali, a to nejen vzhledem k předpokládanému termínu, ale i v souvislosti se změnami hormonálních hladin. Sameček Rudolf vážil 80 kg a hned vzápětí začal pít. K porodu došlo za přítomnosti slonice Janity a jejího slůněte Maxe.

Další výrazný mezník nastal 27. 3. 2020, kdy Tamara porodila historicky první samičku slona indického, která byla počata a narozena v pražské zoo.

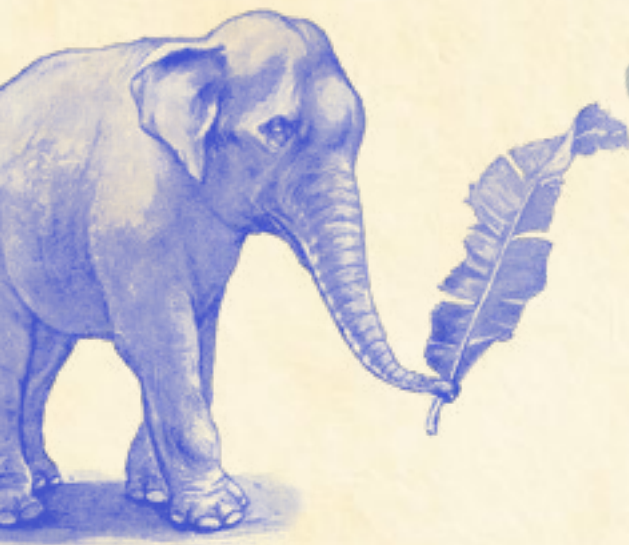

Jaká vlastně Tamara je a co ráda dělá? Baví ji koupání a potápění. Mezi její oblíbené pochutiny patří jablka, nepohrdne však ani mrkví nebo melouny. Ráda objevuje chuť českých stromů, jako je dub či habr. Potravu si ale dokáže pěkně pomalu vychutnávat, žere s rozvahou a nehltá. Tamara je psychicky citlivější slonice, která dává najevo svou nervozitu tak, že začne otevírat tlamu, jako kdyby zívala. V těchto momentech nechce přijímat ani odměny, kterými se jí snaží její chovatelé uklidnit či povzbudit. Například jablko je pak schopna nosit i několik minut v tlamě, než ho vyplivne nebo sežere. V některých situacích dokáže být ale také dost tvrdohlavá a pak dává svým chovatelům pěkně zabrat. Přesto je velmi přátelská a postupem času začala být sebejistější a klidnější.

SLONÍ BRATŘI Z ÚDOLÍ SLONŮ

První stoprocentně pražské sluně, které později dostalo jméno Maxmilián neboli Max, bylo od začátku čilé, zvědavé a neposedné. Po narození vážil Max 104 kg a přibýval na váze zhruba 1 kg za den. V pěti měsících už se vydával na průzkum dál od matky, která mu výlety tolerovala. I teta Tamara, která ho v prvních dnech až úzkostlivě doprovázela a chovatelé se obávali, aby si ji Max nezafixoval jako matku, již Maxovi dopřávala volnost. Nevyhýbal se ani starším slonicím Gulab, Shanti a Donně – ta se ale k němu někdy chovala poměrně tvrdě a porazila ho často hlavou na zem. Zato s její tříapůlletou dcerou Sitou si Max nadšeně a rád hrál.

V průběhu prvních měsíců získal Max řadu dovedností. V polovině května ho chovatelé poprvé pozorovali, jak nabírá do chobotu vodu a pije ji. To je pro malé sluně obtížný cvik, který musí natrénovat – proto mateřské mléko pije tlamou a chobot stáčí do strany, aby mu nepřekážel.

Druhé pražské sluně přišlo na svět o půl roku později a na základě hlasování návštěvníků zoo dostalo jméno Rudolf po Rudolfovi II. Habsburském.

Mezi pravidelné rituály, jež na malé sloníky čekaly, bylo i mytí tlakovou vodou, které si tato zvířata se silnou, ale přesto citlivou kůží náramně užívají. Sloni mají vodu rádi, a proto mají ve vnitřní části pavilonu také bazén s vodou o teplotě 23 °C. Samostatný přístup k němu mají střídavě všichni sloni včetně samce Ankhora. Slonice Tamara s Janitou však chodily po porodu do bazénu pouze v doprovodu chovatelů. Jejich mláďata se totiž musí postupně naučit, jak se při koupeli v bazénu mají chovat. Starší Maxmilián si koupel takřka ihned zamiloval. V bazénu se začal potápět, cákat kolem sebe a stříkat vodu chobotem na matku i chovatele, kteří ho do vody doprovázeli. Mladší Rudolf byl naopak velmi opatrný a vodu zkoumal z uctivé vzdálenosti od okraje bazénu. Postupně se však osmělil a nakonec začal s Maxem rádit ve vodě podobně jako na souši. Koupání slonů je vždy zakončeno jejich přechodem k písковиšti, kde se vyválejí, a potom s chutí využívají „drbací“ stěnu.

Koncem února 2017 bylo natolik teplo, že sloní bratři vyrazili poprvé ven. Čtyřměsíční Rudolf byl zprvu opatrnější a hodně se držel poblíž své matky Tamary. Zato starší Maxmilián, kterému v té době ještě nebyl ani jeden rok, rádil jako malé dítě. Běhal po výběhu mezi matkou Janitou a tetou Tamarou, zkoušel se honit s odcházejícími chovateli, kteří slony do výběhu přivedli, a samozřejmě také s Rudim. Největší radost měl Max z kaluží, kterými probíhal a vodu cákal kolem sebe na všechny strany. Po nějaké době se více osmělil i Rudolf, ale do kaluží si tolik netroufl. Raději se věnoval svým oblíbeným potyčkám s Maxem.

V březnu 2017 proběhlo úspěšné spojování stáda v Údolí slonů. Po odchodu slonice Donny a její dcery Sity bylo možné pouštět do výběhu všechny samice včetně slůňat, která si tuto speciální vycházku viditelně užila. Původně bylo stádo rozděleno na dvě skupinky – první tvořila Donna se svou dcerou Sitou a staršími samicemi Gulab a Shanti, ve druhé byly Janita s potomkem Maxem a Tamara s mladším slůnětem Rudim. Obě skupinky byly pouštěny do výběhu střídavě kvůli Donně, která se po příchodu Janity a Tamary začala projevovat silně dominantně. To byl také důvod, proč Donna se Sitou pražskou skupinu slonů opustily. Spojení obou staronových skupinek proběhlo hladce a nebylo patrné, že by byly někdy rozděleny.

Chovatelé také začali Maxe s Rudim trénovat. Jejich trénink je zaměřený na veterinární úkony. Slůňata si zvykají na manipulaci s ušima, která časem povede k pravidelným odběrům krve, aby mohli chovatelé kontrolovat jejich zdravotní stav.

Obě slůňata jsou velmi aktivní a často si spolu hrají. Zkoušejí svoji sílu a jejich oblíbenou kratochvílí je přetlačovaná. V ní má zatím jasně navrch Max, protože je starší a větší. Kromě dovádění s Rudim lze Maxe také vidět ve výběhu v blízkosti starších slonic, kterých se nebojí. To Rudi se od nich zatím drží dál a je ještě trochu bojácný. Ovšem co se šikovnosti týká, pak mladší ze slůňat o nic nezaostává. Již slyší na své jméno, umí přijít na zavolání a dokáže zvednout všechny čtyři nohy, což je dobrý základ pro další trénink.

V lednu 2020 už oba samečci vážili více než tunu – Max přes 1 330 kg, Rudi 1 028 kg. Zatím v sobě mláďata nezapřou, spoustu času věnují dovádění, honičkám a dalším radovánkám.